

7-a KIES: Esperanta inundo en la Morta Maro

Tridek ok personoj ĝuis la Komunan Israelan Esperanto-Semajnfinojn (KIES), okazantan fine de oktobro 2006 en la oazo En Gedi, apud la Morta Maro.

Aldone al la planita ekskursaj kaj kultura-distra programoj, la partoprenantoj spertis neatenditan imponan kaj maloftan fenomenon: dezertan inundon.

Jam la sepan fojon okazis tiu tradiciiginta aranĝo de la israela movado. La unuan fojon ĝi estis en la dezerta urbo Arad, en 2001. En la postaj jaroj la sukcesaj aranĝoj instigis la israelajn esperantistojn ripeti la aranĝon ĉiujare en diversaj lokoj en la lando, ĉiam kun ekskursoj kaj kultura, socia kaj distra programoj: la dua KIES en 2002 okazis en la norda urbo Haifa, kiam la ĉefa allogaĵo estis vizito en la bahaa centro kaj ties belegaj ĝardenoj. En 2003 KIES gastis en Masado, kie oni vizitis la elfosaĵojn kaj aŭskultis la historion de la juda ribelo kontraŭ la romianoj. En 2004 okazis du renkontiĝoj – en la kibuco Maagan apud

la lago de Galielo kaj en Jerusalemo, kie oni vizitis interalie la preĝejon kie videblas tabuloj kun la preĝo *Patro nia* en pli ol cent lingvoj, inter ili Esperanto. Pasintjare KIES okazis en la norda urbeto Ŝlomi, kaj oni vizitis la antikvan urbon Akko.

Ĉi-foje oni revenis al la Judea Dezerto kaj al la Morta Maro, en la oazon kaj kibucan En Gedi. Speciala aŭtobuso

veturigis la partoprenantojn vendrede el Tel-Avivo al la moderna junular-gastejo de En Gedi. Tagmeze oni ekskursis al la rivero David, natura rezervejo kaj verda oazo perlo meze de la dezerto. Pluraj el la partoprenantoj naĝis en la basenetoj kaj „duŝis sin” en la akvofaloj. Oni vidis ibeksojn kaj hirakojn, kiuj loĝas en la rezervejo. Sekvis banado ĉe la apuda plaĝo de la Morta Maro, kie oni plezure

flosis en tiu plej sala, plej malalta lago de la mondo. Kelkaj ŝmiris sin per natura mineralriĉa koto el apudaj basenetoj.

Posttagmeze okazis kleriga programo: la tradician vorto-enigmaron de Josi Ŝemer sekvis programero omaĝe al William Auld. Poste ĉiuj ĝuis festan sabatan vespermanĝon, kiu interrompiĝis pro pluraj elektro-paneoj kaj rezulte fariĝis tre romantika pro la kandeloj. Oni daŭrigis la romantikan etoson per stelobservado kun Amri Wandel, rigardante stelojn, la Laktan Vojon kaj aŭdante klarigojn pri konstelacioj, galaksioj kaj nigraj truoj. Sekvis bela bilda vojaĝo tra Armenio kun Gian Piero Savio kaj por la „noktaj birdoj” – lumbildoj de la IJK en Sarajevo.

La sekvan tagon devus okazi dua ekskurso – al la apuda rivero Arugot, sed la veterprognozo aŭguris pluvon, kiu en la dezertaj vaduoj ofte signifas danĝeron de inundo. La prognozo efektive realiĝis – kaj la akvo en la riveroj torentis kaj fluegis kun impona kaj eĉ timiga potenco, kunportante teron kaj ŝtonojn. La ĉefŝoseo estis blokita dum kelkaj horoj, ĝis la akvo fluo iom malfortiĝis kaj oni forigis la teron kaj ŝtonojn de la ŝoseo. La partoprenantoj povis vidi la inundon de la rivero David el la observejo apud la gastejo. Aventurema grupo de REVI (Rondo de Esperanto-Vojaĝantoj en Israelo) sukcesis senpere sperti la inundon.

Anstatŭ la planita ekskurso oni vizitis la apudan, arkeologie restaŭritan sinagogon kaj sekve, veturante tra la impona, forte fluanta rivero Arugot, kiu inundis la ŝoseon, oni vizitis la belegan botanikan ĝardenon de la kibuco En Gedi (sur la foto), kie oni vidis diversajn plantojn kaj arbojn kiel baobaboj, kiuj normale kreskas en pli sudaj landoj, sed pro la speciala vetero kaj varmo povas kreski surloke. Posttagmeze daŭris la distra programo, per la Teatraĵo de Ĉeĥov *La Urso*, prezentita de Tali Wandel kaj Sergeo Tirin, kiuj premieris tiun teatraĵon en la IJK en Sarajevo. Fine mi prezentis „bildan resumon de KIES“. La partoprenantoj povis resperti la travivaĵojn de la semajnfino, inkluzive de la dramaj fotoj de la inundo (la fotoj estas videblaj ankaŭ interrete, <http://pic.hevre.co.il/UserAlbum.asp?uid=D8777F72636E4E808C9EF5247A259825>).

Oni finis per dankoj al la tradicia organiza triopo – Nava Cinori, Amri Wandel kaj Josi Ŝemer.

Amri Wandel